

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ ΙΓ' .- φύλ. 29 * ΑΘΗΝΑ, ΣΑΒΑΤΟ, 26 ΤΟΥ ΣΕΠΤΕΜΒΡΗ 1915 * ΑΡΙΘΜΟΣ 574

ΕΝΑΣ ΛΑΟΣ ΥΨΩΝΕΤΑΙ ΑΜΑ ΔΕΙΞΗ
ΠΩΣ ΔΕ ΦΟΒΑΤΑΙ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑ

ΨΥΧΑΡΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΩΣΤΑΣ ΓΑΖΙΑΣ Ἀθηνιώτικες γραφές.
ΑΛΚΗΣ ΘΡΥΛΟΣ Μονοτονία.
Κ, ΚΑΡΘΑΙΟΣ Κηφισιώτικη νύχτα.
ΔΗΜΟΣ ΝΗΣΙΩΤΗΣ Γιὰ ἕνα δικόνε μας.
Ο ΝΟΥΜΑΣ Δήλωση.
ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΡΟΡΙΤΗΣ. Τὸ μεγάλο παιδί (συνέχεια).
ΣΑΙΣΠΗΡ Ὁ Ὀθέλλος (συνέχεια).
ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ—ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ.— Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ.—
ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ.

Δ Η Λ Ω Σ Η

Τὸ συλλογιστήκαμε πολὺ ἂν πρέπει νὰ ξακολογήσουμε τὸ φύλλο καὶ μὲ τούτη τὴν καινούρια μπόρα ποὺ βρῆκε τὸ "Ε-θνος. Ἡ ἐπιστράτευση μᾶς πῆρε σκεδὸν ὄλους τοὺς συνεργάτες, κι ἀκόμα καὶ τοὺς περισσότερους ἀναγνώστες μας, κ' ἔτσι βγάζοντας τὸ φύλλο κιντυνεύουμε νὰν τὸ διαβάζουμε μοναχοί μας, ὅσο νὰ γαληνέψουν τὰ πράματα.

Ὡστόσο ὁ «Νουμάς», ὅπως πέρασε τὴν προπερσινὴ κρίση μὲ τοὺς δυὸ πολέμους, ἔτσι ἐλπίζει νὰ περάσει καὶ τὴ σημερινή, καὶ θὰ βγαίνει μὲ ὀχτὼ σελίδες, κάθε δεκαπέντε μέρες, καὶ γιὰ νὰ κρατήσει τὴ σειρά καὶ γιὰ νὰ μὴ σταματήσει τὰ δυὸ ἔργα, «τὸν Ὀθέλλο» καὶ τὸ «Μεγάλο παιδί», ποὺ θάτανε μεγάλο ἄδικο καὶ γιὰ τὰ ἔργα τὰ διαλεχτὰ καὶ γιὰ τοὺς ἀναγνώστες μας.

Οἱ συντρομητές μας λογαριάζοντας τὴν κρίσιμη περίσταση δὲν πρέπει νὰ υπολογίσουν ἐμπορικά, νὰ συλλογιστοῦνε δηλαδὴ ἂ ζημιώνονται, καὶ πόσο, μὲ τὸ ἀραίωμα τοῦ φύλλου, μὰ τὸ ἐναντίο, νὰ μᾶς συχαροῦνε ποὺ μὲ τέτια κρίση τὸ φύλλο δὲν τὸ πάψαμε.

Ἀργότερα, ὅταν ἡ κατάσταση διορθωθεί, θὰ δώσουμε τὶς σελίδες ποὺ, ἀπὸ ἀνώτερη βία, καθυστεροῦμε σήμερα κ' ἔτσι δὲ θὰ χάσουν τίποτα.

ΓΙΑ ΕΝΑ ΔΙΚΟΝΕ ΜΑΣ...

Τόσα καὶ τόσα γραφτήκανε γιὰ τὸ Γρανίτσα, τὸ βουλευτὴ, τὸ δημοσιογράφο, τὸν κωμωδιογράφο, τὸ χαριτολόγο, τὸ μυθογράφο, τὸν πολιτειολόγο, ποὺ τόσο γλήγορα μᾶς ἔφυγε. Γιὰ τὸ δημοτικιστὴ Γρανίτσα ἕμως δὲ γράφτηκε οὔτε λέξη. Κι ἕμως ὁ δημοτικισμὸς εἶτανε μιὰ ἀπὸ τὶς τόσες ἀρετὲς του, ἴσως καὶ ἡ πιὸ τρανή.

Γιὰτ' εἶτανε ὁ Γρανίτσας ἀπὸ τοὺς λίγους καὶ τοὺς διαλεχτοὺς ποὺ μπήκανε στὸν ἀγώνα, ὅχι γιὰ νὰ θορυβήσουν καὶ γιὰ νὰ ξεμεταλλευτοῦνε σὲ πρώτη εὐκαιρία τὸ δημοτικισμὸ τους, μὰ ἀπὸ κείνους ποὺ μπαίνουνε στὸν ἀγώνα ἀθόρυβα γιὰ νὰ δουλέψουν, ὅσο τοὺς εἶναι δυνατὸ, μὲ κάθε τρόπο καὶ μὲ κάθε μέσο γιὰ τὴν τελιωτικὴ ἐπικράτηση τῆς Ἰδέας. Ὁ Νουμάς» ἔχει κάθε δικαίωμα νὰν τὸ υποστηρίξει αὐτὸ μὲ πεποίηση, γιὰτὶ ὁ Γρανίτσας τοῦ στάθηκε ἕνας ἀπὸ τοὺς πιὸ ἀφοσιωμένους φίλους καὶ υποστηρικτὲς καὶ συντέλεσε μὲ τὴν προσωπικὴ του ἐνέργεια νὰν τοῦ ξασφαλίσαι μιὰ γενναία καὶ σίγουρη συντρομή. Κι ἕμως κάθε τόσο τὸλεγε πὼς τίποτα δὲν ἔκαμε, ἀπὸ ὅ,τι ὄνειρευότανε, γιὰ τὰ «Νουμά» καὶ γιὰ τὴν Ἰδέα!

Ὁ Γρανίτσας εἶχε τὸ χάρισμα νὰφοσιώνεται. Εἶχε ἀφοσιωθεῖ στὰ γράμματα, εἶχε ἀφοσιωθεῖ στὸ Βενιζέλο, εἶχε ἀφοσιωθεῖ στὴ δημοτικὴ. Ἴσως γιὰ τοῦτο ποῦθενὰ δὲ ζητοῦσε πρωτάτα. Τὸν εἶδαμε νὰ δουλεύει ἀθόρυβα καὶ νὰν τὴ θαρρεῖ χρέος τὴν τέτοια ἐργασία του.

Δὲ γίνεται· θάχει ἀφίσει ἐργασία φιλολογικὴ ἀνέκδοτη. Κι ἀρκετὴ μάλιστα. Τὸ προπερασμένο καιρὶ μᾶς ἔλεγε πὼς γράφει τοὺς «μύθους» του καὶ πὼς θὰν τοὺς δώσει στὸ «Νουμά». Εἶχε τελιωμένο καὶ τὸ «Μαῦρο καράδι» ποὺ ἕνα κομμάτι του δημοσιεύτηκε στὸ «Νουμά» τοῦ 1914 (σελ. 180). Εἶχε καὶ κάπιο δρᾶμα του ἔτοιμο. Ἀμὰ δημοσιευτοῦνε αὐτά, θὰ φανερωθεῖ καλύτερα ὁ Γρανίτσας σὲ κείνους ποὺ δὲν εὐτυχήσανε νὰν τονὲ γνωρίσουνε ἀπὸ κοντά.

Γιὰ μᾶς, τοὺς φίλους του, ὁ Στέφανος, καὶ δίχως τὰ ἔργα του τὰνέκδοτα, εἶτανε ἀρκετὰ φανερωμένος. Γιὰ τοῦτο μᾶς ἔθλιψε βαθειὰ ὁ θάνατός του.

— Σὰν ἀηδὸνι πέρασε. Μᾶς γλυκοτραγοῦδησε λίγο κ' ἔχάθη...

Τὰ λόγι' αὐτά, ποὺ μὲ μάτια βουρκωμένα τᾶπε κάπιο φίλος του στενός, εἶναι ἀρκετὰ νὰ δείξουν τί χάσαμε. Καὶ τὰ λόγι' αὐτά ταιριάζουνε, σὰν ὁ καλύτερος ἐπιτάφιος, στὸ σεμνὸ, στὸν ἀγγελόψυχο, στὸν εὐγενικό μας φίλο καὶ συναγωνιστὴ.

ΔΗΜΟΣ ΝΗΣΙΩΤΗΣ